

COV ZEELAND TE GAST BIJ HERDENKING ZEEUWS-VLAAMSE en INDIËSTRIJDERS

DOOR: ELLIE DE JONGE

Commandovereniging Zeeland is ook dit jaar in Terneuzen met een delegatie aanwezig bij deze, in al haar bescheidenheid grootse, herdenking. Een herdenking die op termijn verloren dreigt te gaan bij gebrek aan financiële middelen. Het bestuur van de Stichting Oost-Indië Monument is zo bezorgd over de toekomst van de herdenking dat voorzitter Evert-Jan van de Kerkhove dit na zijn welkomstwoord ter sprake brengt: "Het wordt moeilijk om de herdenking van de 36 in 'de Oost' gevallen Zeeuws-Vlaamse Indiëgangers nog lang op de traditionele wijze te kunnen voortzetten."

En juist de 'traditionele' uitvoering maakt deze herdenking bijzonder. De aandacht gaat niet alleen naar de gevallen, maar juist ook naar de nabestaanden waarvoor het monument is bedoeld. Nabestaanden die in een steeds kleiner aantal nog in staat zijn om aanwezig te zijn. Voor hen is het muziekkorps, de aanwezigheid van militaire officieren en legerpredikant, de weinige oud-strijders die er nog zijn en de deelname van oud-militairen zoals de oud-commando's, Contact Oud-Mariniers, AVOM, enz. de entourage waarin zij persoonlijk hun verloren familieleden herdenken.

Burgemeester mevrouw Marga Vermue van de gemeente Sluis, sprekend namens de drie gemeenten Sluis, Hulst en Terneuzen, toont zich erg betrokken bij het leed dat oorlogservaringen en de grootschalige ontheemding hebben veroorzaakt. In haar eigen familie heeft een tante in een Jappenkamp gezeten: "Zij heeft dit overleefd, maar verhalen over de vreselijke ontberingen aldaar zijn doorverteld."

"Het lijkt alsof de mensheid niet heeft geleerd dat agressie nooit een legitiem middel mag zijn om politieke geschillen te beslechten" verzucht de burgemeester. Een hartenkreet: "Ik roep u allen op om uw stem te laten horen, om op te staan tegen geweld en onrecht en om vrede en solidariteit te bevorderen. Laten we samen een wereld opbouwen waarin de offers van degenen die vochten voor vrijheid en gerechtigheid niet tevergeefs waren."

Ook ds. van Driesten, legerpredikant voor het Veteraneninstituut, stipt in het begin van zijn toespraak de verschrikkelijke toestand aan in de kampen. "Wie deze kampen overleefde kwam er broodmager en verzwakt uit. Vaak niet wetend of familie nog in leven was."

Uit de vele gesprekken die ds. Van Driesten voerde met Indië- en Nieuw-Guinea veteranen klinkt het leed ook zoveel jaren later nog door: "Je kunt de mannen wel uit de oorlog halen, maar de oorlog niet uit de mannen...". De twee vertegenwoordigers van BNMO "Samen Sterk" (Bond voor Nederlandse Oorlogs- en Dienst Slachtoffers), secretaris Hans den Hollander en Adri van Bakel van afdeling Zeeland, hebben ongetwijfeld ook ervaring met de trauma's die een oorlogsverleden kan nalaten.

Ieder jaar wordt aan één van de gesneuvelden extra aandacht besteed. Dit jaar leest Lieke de Frel, leerling van het Lodewijk College, het verhaal voor van Willem Scheele, geboren op 31-augustus 1922 in Zaamslag-Veer en op 27 april 1946 omgekomen in Tjenkareng. Willem is begraven op her ereveld in Djakarta.

Steeds een aangrijpend onderdeel is het voorlezen door leerlingen van het Lodewijk College van de namen van de gesneuvelden met hun geboortjaar en datum van overlijden. De meesten van hen zijn s rond

de 20 jaar oud... Tegelijkertijd wordt bij elke naam op de plaquette een bloem gelegd door medeleerlingen.

Voor het ingaan van de minuut stilte wordt de vlag gehesen door leden van COV Zeeland Sjaak Cambier en Ken van Neijenhoff onder commando van luitenant Huub van de Kerkhove.

Het Blazersensemble speelt het Wilhelmus en begeleidt de kransleggingen. De bijna 99-jarige meneer Westbroek legt een bloemstuk namens de nabestaanden. Oud-commando Rinus Korstanje is een van de drie oud-militairen die een krans leggen namens de gezamenlijke Zeeuwse verenigingen.

Ds. Van Driesten eindigt de herdenking met een kort gebed waarna uit volle borst het Zeeuws-Vlaams volkslied wordt meegezongen. Het afsluitende defilé langs het monument wordt begeleid door het Blazersensemble met 'Old Soldiers Never Die'.

Van COV Zeeland waren aanwezig Marcel van Campen met Fanion, Aloïs Beaurain, Ken van Neijenhoff, Thijs Geuze, Rinus Korstanje, Sjaak Cambier. Ellie de Jonge vertegenwoordigde het bestuur.